

Айчигийн зорилтыг
хэрэгжүүлэх үндсэн
чиглэл
2010 - 2020

<http://www.cbd.int/sp/targets>

- Төрийн болон нийгмийн хүчин чармайлтыг биологийн олон янз байдлын хомсдлын шалтгааныг арилгахад чиглүүлэх;
- Шууд дарамтыг бууруулж, тогтвортой ашиглалтыг дэмжих;
- Биологийн олон янз байдлын хамгааллыг баталгаажуулах замаар түүний төлөв байдлыг сайжруулах;
- Биологийн олон янз байдал, экосистемийн үйлчилгээнээс нийтээрээ хүртэх үр шимийг дээшлүүлэх;
- Оролцоог хангасан төлөвлөлт, мэдлэгийн менежмент, чадавхийг сайжруулах замаар хэрэгжилтийг хангах

Биологийн олон янз
байдлын үндэсний
хөтөлбөрийн зорилго
ба үндсэн чиглэл
2015 - 2025

<https://www.cbd.int/doc/world/mn/mn-nbsap-v2-mn.pdf>

Монгол Улсын иргэн бүрийн Үндсэн хуулиар олгогдсон эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, орчны бохирдол, байгалийн тэнцэл алдагдахаас хамгаалуулах эрхийг нь баталгаатай болгох нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилготой бөгөөд дараах үндсэн чиглэлийг баримтална:

1. БОЯБ-ын хамгаалал, зохистой ашиглах талаар шийдвэр гаргагч, олон нийтийн мэдлэг хандлагыг нэмэгдүүлэх;
2. БОЯБ-ын нөөцийн талаарх шинжлэх ухааны үндэслэлд тулгуурлан зохистой ашиглах болон хамгааллын бодлогыг бий болгон хэрэгжүүлэх;
3. БОЯБ-ын тогтвортой ашиглах нөхцөлийг хангах;
4. БОЯБ ба экосистемийн үйлчилгээг хамгаалах, ашиглах бодлого, эрх зүйн орчинг сайжруулах

Биологийн олон
янз байдлын
санхүүжилтийн
санаачилга төслийн
зорилго, хүрэх үр дүн
2015 - 2018

Төслийн гол зорилго нь БОЯБҮХ-ийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай болон боломжит санхүүжилтийн зөрөөг тодорхойлж, дутагдалтай санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлоход оршино. Дараах үр дүнд хүрнэ.

- Үр дүн 1: БОЯБ-тай холбоотой салбар хоорондын бодлогын төлөвлөлт ба санхүүжилтийг уялдуулах;
- Үр дүн 2: БОЯБ-ыг хамгаалах засаглал, менежмент болон санхүүжилтийн хэрэгцээг үнэлэх;
- Үр дүн 3: БОЯБ-ын санхүүжилтийн төрөл эх үүсвэрүүдийг тодорхойлж нөөц боломжийг дайчлах төлөвлөгөөг боловсруулах;
- Үр дүн 4: Нөөц боломжийг дайчлах төлөвлөгөөнд тусгагдсан хувилбаруудаас сонгон хэрэгжүүлэх.

Вэб: www.mn.undp.org
НҮБ-н байр, Нэгдсэн үндэстний гудамж 14,
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар 14201, Монгол улс

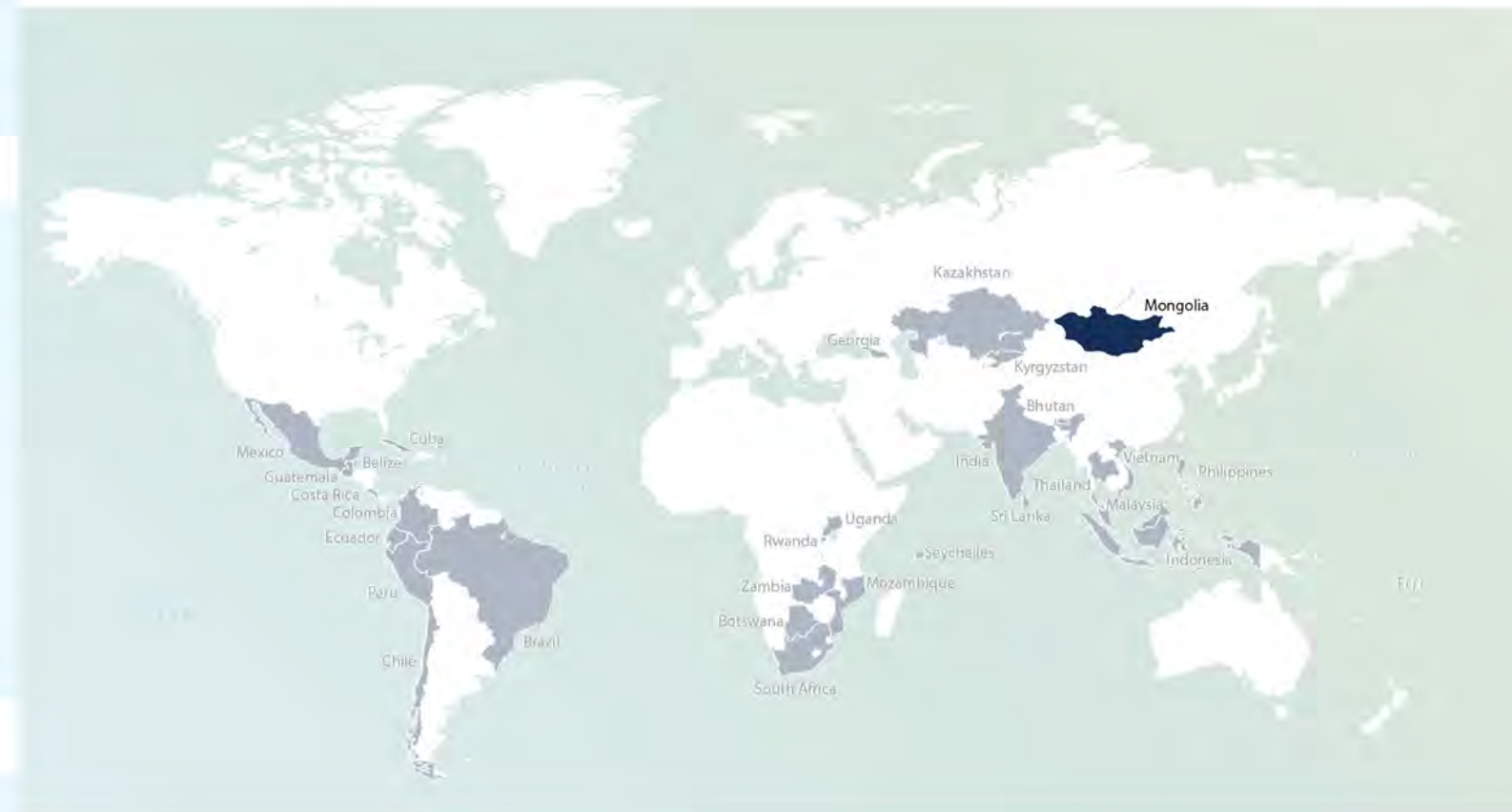
Засгийн газрын II байр, Нэгдсэн үндэстний гудамж 5/2,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар 15160, Монгол улс

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

Empowered lives. Resilient nations.

БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫН САНХҮҮЖИЛТИЙН САНААЧИЛГА

This project is
co-funded by the
European Union

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

NORWEGIAN MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

Flanders
State of the Art

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Office for the Environment FOEN

Биологийн олон янз байдал гэдэг нь дэлхий дээрх амьд бие организм, тэдгээрийн генетикийн олон янз байдал, шим ертөнц, амьдрах орчин хоорондын хамаарал, харилцан шүтэлцлэлийн цогц тогтолцоо юм. Биологийн олон янз байдлын хамгийн чухал үнэт зүйл нь “экосистемийн үйлчилгээ”-г үзүүлдэгт оршдог. Одоо үед дэлхий дахинд биологийн олон янз байдал урьд хожид үзэгдээгүй хурдастайгаар хомсдож байгаа нь улс орнуудын өмнө хөгжлийн хандлагадаа эрс шинэчлэлт хийхийг шаардаж байна.

Монгол орны нутаг дэвсгэр нь эх газрын эрс тэс уур амьсгал давамгайлсан Сибирийн тайгаас Төв Азийн хуурай хээр, говьцөлийн бүсэд шилжих шилжилтийн бүсэд оршдог учир нилээд өвөрмөц онцлогтой биологийн төрөл зүйлийг бүрдүүлдэг бөгөөд экосистем нь маш эмзэг, гадны нөлөөнд өртсөн тохиолдолд байгалийн жамаар нөхөн сэргэх явц нэн удаан буюу зарим

тохиолдолд боломжгүй юм. Өнгөрсөн зууны хагас хүртэл оршин тогтносон нүүдлийн соёл иргэншил, бэлчээрийн мал аж ахуй нь жилийн 4 улирал, газар нутгийн онцлог байдалдаа нийцсэн байгалийн нэгэн бүрэлдэхүүн хэсэг байв. Үүгээрээ ч өнгөрсөн зууны сүүл хүртэл Монголын байгаль харьцангуй унаган төрхөө хадгалж үлдсэн юм.

Гэвч сүүлийн 20-иод жилд хотжилт, уул уурхайн олборлолт, дэд бүтцийн хөгжил, малын тоо толгойн огцом өсөлт, уур амьсгалын сөрөг нөлөөлөл эрчимжсэн нь Монголын байгаль орчин ба биологийн олон янз байдалд учруулах дарамт эрс өсч үр дагавар нь илт мэдрэгдэх боллоо. Тухайлбал:

Сүүлийн 75 жилд газрын гадарга орчмын агаарын жилийн дундаж температур **↑2.20°C** дулаарч, жилд орох хур тунадасны хэмжээ **↓7%** орчим буурсан

Хүлэмжийн хийн ялгаралтын хэмжээ **2030 онд 2006 оныхоос 3.25 дахин** өсөх төлөвтэй байна

2014 оны байдлаар гол мөрний нийт урсац олон жилийн дундаж урсцаас **↓9.0%** бага үстэй байна

2010 оны байдлаар, Монгол улсын нийт нутаг дэвсгэрийн **77.8%** нь тодорхой зэрэглэлээр цөлжилт, газрын доройтолд өртсөн

Нийт бэлчээрийн газрын **70% нь** ямар нэг хэмжээгээр талхлагдалд нэрвэгдсэн

<http://www.mne.mn/mn/1342>

-“Биологийн олон янз байдлын тухай” олон улсын конвенцийг батлав.
-Конвенцэд нэгдсэн 160 гаруй улс орны нэг нь Монгол улс юм.

“Байгаль орчин ба хөгжил”
НҮБ-ын хурал
1992 он, Рио де Жанейро хот

-2020 онд хүрэх 20 зорилтыг батлав.
-Улс орон бүрийг өөрийн улсын биологийн олон янз байдлын хөтөлбөрийг боловсруулах зөвлөмжийг гаргав.

“Биологийн олон янз байдлын тухай”
конвенцийн 12-р хурал
2010 он, Японы Айчи муж

“Биологийн олон янз байдлын санхүүжилтийн санаачилга” төслийг НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөрөөс эхлүүлэв. 2012 он

-Айчигийн зорилтыг хэрэгжүүлэхэд жилд 130-440 тэрбум ам. доллар зарцуулах шаардлагатай түл нөөцийг дайчлах зорилго бүхий дэлхийн түншлэл байгуулагдав.
-2015 онд Монгол улс түншлэлд нэгдэв.